

Bestuurlijke Taskforce fundamentele keuzes voor de gespecialiseerde jeugdhulp van Holland Rijnland

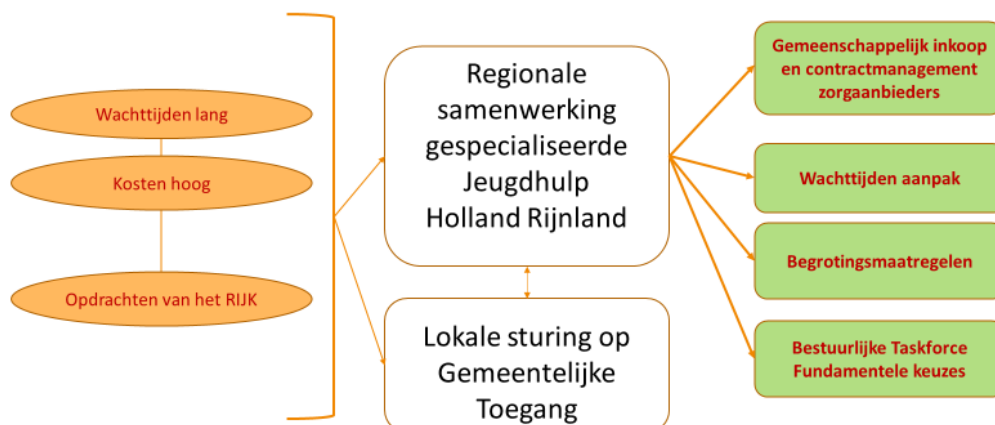
aan: de raad van de gemeente Hillegom
datum: 11 april 2024

ons kenmerk: Z-24-362293
datum collegevergadering: 23 april 2024
portefeuillehouder: Dhr. J. van Rijn
behandelend ambtenaar: Tallie Habermehl
emailadres: t.habermehl@hltsamen.nl
telefoon: 14 0252
embargo:

Graag informeren wij u met deze brief over de start van de ‘bestuurlijke Taskforce fundamentele keuzes voor de gespecialiseerde jeugdhulp in de regio Holland Rijnland’ (hierna Taskforce). Hiervoor schetsen wij eerst een beeld van de bredere context en gaan wij in op de aanleiding voor het instellen van deze Taskforce.

Context: regionaal samenwerken aan gespecialiseerde Jeugdhulp HR

Als samenwerkende gemeenten binnen de regio Holland Rijnland streven we ernaar om elk kind dat dit nodig heeft tijdig, passende jeugdhulp te kunnen bieden en deze jeugdhulp betaalbaar te houden. Dat houdt in, dat we ons op verschillende manieren inzetten voor deze kinderen om hen zoveel mogelijk te bieden wat zij nodig hebben, ondanks de druk op het huidige jeugdhulpstelsel en de wachtlijsten die daarmee gepaard gaan. Daarnaast worden alle regio's door het RIIK gevraagd om mee te werken aan landelijke ontwikkelingen in de gespecialiseerde jeugdzorg. Een voorbeeld daarvan is de Hervormingsagenda Jeugd. Bij elkaar vormt dit alles een uitdagende opdracht, omdat net zoals in de rest van het land, de kosten van jeugdhulp onverminderd stijgen, er een brede maatschappelijke vraag speelt over opvoeden en normaliseren, en omdat de arbeidsmarkt nog steeds krap is. Via de regionale samenwerking werken we binnen Holland Rijnland met alle gemeenten aan onze opdracht. Zodat wachttijden verminderen en de kosten van de gespecialiseerde jeugdhulp worden beperkt. Een en ander is schematisch weergegeven in de afbeelding hierna.

2 2

Aanleiding & vorming bestuurlijke Taskforce: vastlopen stelsel jeugdhulp vraagt om door het bestuur van de regio geregisseerde fundamentele heroverwegingen

In hun regionale samenwerking zijn gemeenten via meerdere initiatieven hard bezig om de gespecialiseerde jeugdhulp te veranderen. Voor een transformatie binnen de huidige kaders van de gespecialiseerde jeugdhulp is, om voldoende effect te sorteren, echter een lange adem nodig. Terwijl nú sprake is van lange wachttijden, stagnerende door- en uitstroom en een forse kostenstijging (onder andere interventies van het RIIK, begrotingsmaatregelen en stijgende arbeidskosten spelen hierbij een grote rol). Er is helaas geen eenvoudige pasklare oplossing voor de uitdagingen waarvoor we staan.

De doorlopende kostenstijging van de gespecialiseerde jeugdhulp heeft een grote impact op de gemeentelijke begrotingen (uitwerking naar individuele gemeenten volgt bij de jaarrekening), maar interventies in het verleden hebben niet voldoende effect gehad op de kostenbeheersing. De mogelijkheden om financieel bij te sturen lijken beperkt.

Verder is momenteel sprake van een hoge werkdruk bij betrokken medewerkers van gemeenten, toegangsorganisaties en zorgaanbieders, waardoor het risico op uitval aanwezig is. Dat gecombineerd met een krappe arbeidsmarkt kan leiden tot continuïteitsrisico's.

De Jeugdzorg is een open einde regeling waardoor we zorg moeten bieden. Maar net als in andere regio's dreigt ook het stelsel van jeugdhulp in de regio Holland Rijnland (financieel) vast te lopen. Daarom is het nú belangrijk dat we interveniëren, zodat iedereen die gespecialiseerde hulp nodig heeft, deze ook daadwerkelijk krijgt en op tijd. En tegen aanvaardbare kosten.

De portefeuillehouders (PHO) jeugd in Holland Rijnland hebben op basis van bovenstaand beeld geconstateerd dat de huidige situatie vraagt om *fundamentele heroverweging* van de wijze waarop het stelsel van jeugdhulp in de regio is ingericht en functioneert. Zodat sneller kan worden voldaan aan de gezamenlijke opdracht om goede, tijdige, passende jeugdhulp te bieden en wachttijden en kosten te beperken. Daarbij voelen de portefeuillehouders jeugd van HR zich verantwoordelijk om het voorbereiden van deze fundamentele heroverwegingen vanuit eigen gelederen aan te sturen. Op 6 december 2023 besloot het PHO jeugd daarom tot het instellen van een bestuurlijke Taskforce, die het proces van het voorbereiden en maken van fundamentele keuzes gaat aansturen. Deze Taskforce is op 13 februari 2024 gestart.

Opdracht bestuurlijke Taskforce

De opdracht van de Taskforce is om rond de zomer van 2024 met een antwoord te komen op de vraag 'kan het ook echt anders?'. Met andere woorden: welke fundamentele keuzes zijn noodzakelijk om meer sturing te kunnen geven aan het bereiken van de doelen en resultaten van de gemeenschappelijke opdracht in de gespecialiseerde jeugdzorg? Het kan hierbij bijvoorbeeld gaan om fundamentele heroverwegingen rond de manier van inrichten van het financiële stelsel, de regionale inkoop, of het aantal zorgaanbieders. Het beantwoorden van de vraag welke interventies nodig zijn om ook deze sturing te verbeteren is tevens onderdeel van de opdracht.

Opbrengst bestuurlijke Taskforce

De belangrijkste opbrengst van de Taskforce is een beslisdocument waarin fundamentele keuzes onderbouwd zijn uitgewerkt in scenario's respectievelijk concrete realistische maatregelen. De scenario's worden voorzien van inzicht in impact op allerlei aspecten van de gespecialiseerde jeugdhulp. De fundamentele keuzes, welke het PHO jeugd namens de samenwerkende gemeenten maakt, moeten gaan bijdragen aan een toekomstbestendig en betaalbaar stelsel, met behoud van de kwaliteit van gespecialiseerde regionale jeugdhulp in Holland Rijnland.

Het op te leveren beslisdocument bevat daarnaast een implementatieagenda voor de periode tot en met 2026. Belangrijk onderdeel van deze agenda is de voorbereiding en uitvoering van de contractering gespecialiseerde jeugdhulp per 1 januari 2026.

De resultaten zullen tot stand komen in een proces waarin stakeholders worden betrokken. Daarbij is juist ook aandacht nodig voor jongeren en hun gezinnen. Zij worden betrokken om te toetsen in hoeverre de beoogde scenario's leiden tot betere en toegankelijke (naast betaalbare) specialistische hulp.

Samenstelling bestuurlijke Taskforce

In het PHO jeugd van 6 december 2023 is de bestuurlijke afvaardiging voor de Taskforce vastgesteld. De volgende wethouders nemen deel in de Taskforce:

- Wethouder Emile Soetendal (Katwijk)
- Wethouder Jan van Rijn (Hillegom)
- Wethouder Tom de Kleer (Kaag en Braasem)
- Wethouder Abdelhaq Jermoumi (Leiden, voorzitter).

De Taskforceleden fungeren als vertegenwoordiging van hun gemeente en subregio en als ambassadeur van en naar het PHO jeugd. De voortgang van de taskforce is een vast agendapunt op het PHO jeugd.

Naast de genoemde vier wethouders nemen de ambtelijk voorzitter van het regionale managementoverleg en een vertegenwoordiger van het programmateam regionale samenwerking deel aan de bijeenkomsten van de Taskforce.

De Taskforce zal worden begeleid door een externe partij met ervaring in het domein jeugdhulp en ervaring met besturings- en bedrijfsvoeringsvraagstukken.

Om u zo zorgvuldig mogelijk te informeren, volgt voor de zomer een raadsmededeling met de stand van zaken van de financiële situatie binnen het jeugdhulp stelsel, en de laatste stand van zaken van de aanpak wachttijden, die al lopende is.

Bijlagen: